

Börne Blad

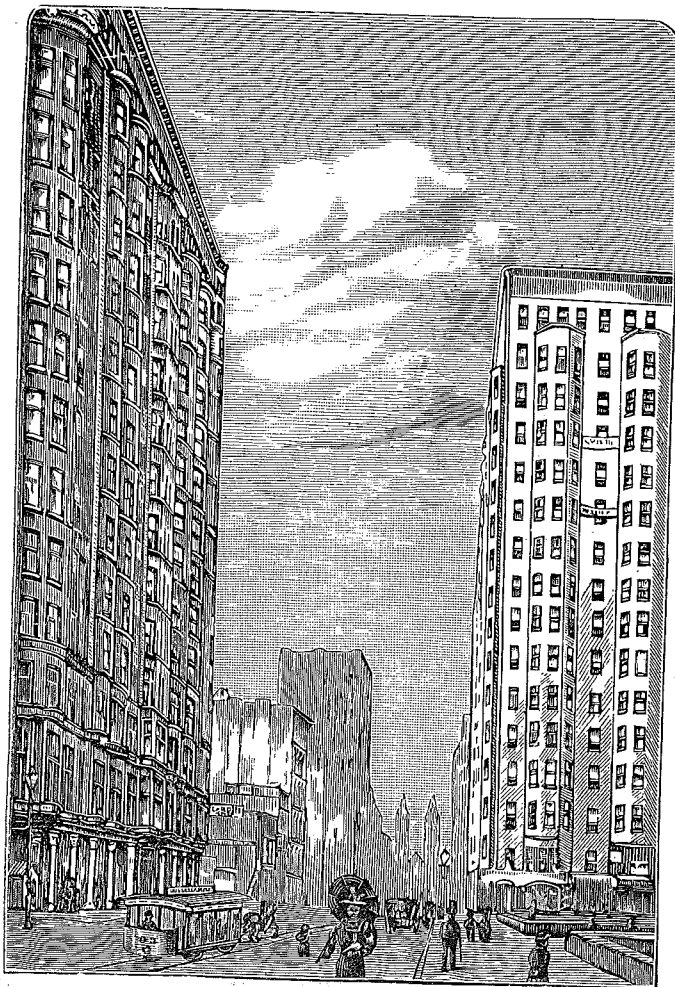

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr 31.

2den august 1896.

22de aarg.

Deie huse i Chicago.

Børneblad.

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstuds. I pakker til en adresse paa over 5 ekspir. leverses det for 40 cents, og over 25 ekspir. for 35 cents. All Norge koster det 60 cents.

Benge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar erpedition, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende reaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsskolen.

Tredje aargang.

30. leste.

Den fjerde part.

Om daabens sakramente. IV.

ABC-klassen: 2 Kor. 5, 17: Derfor nogen er i Kristus, er han en ny skabning.

Katekismus-klassen: Samme som ovenfor og katekismens svar paa det spørgsmaal: „Hvad betyder daaben?“

Forklarings-klassen: Samme som ovenfor, Ef. 4, 22 (Sp. 545) og Ef. 4, 23, 24 (Sp. 549).

W i n k.

Hvad daaben betyder.

— Et vildt frugttræ i haven bærer efter sit naturlige væsen vilde, onde frugter. Om du end pleier det nok saa omhyggeligt, graver om jorden, gjøder det, beskærer det med al nøje, — det er og bliver en vild stamme med sure, onde frugter. Det kan ikke bære gode, ædle frugter, thi dets natur er ond. Skal det bære ædle frugter, saa maa det fornyes. Derfor tager gartneren en gren af et ædelt træ, affskærer kronen paa den vilde stamme og pøder den ædle gren ind i den. Nu er træet fornyet. Det er ikke rebet op af jorden og tilintetgjort; det er kun fornyet, forat det nu kan bære ædel frugt. Men podestoffen er ikke med engang et mægtigt træ, men den maa først efterhaanden vokse op under trofast pleie. Gartneren maa give vel agt paa, at den ikke brækkes eller ødelægges. Ofte skyder ogsaa den vilde stamme igjen vilde grene, som let kan kvæle og overgro podestoffen. Derfor maa den paapasselige gartner i rette tid affskære disse vilde grene, forat podestoffen kan faa lys og luft og trives. Saaledes vokser den, beder kvæget ved solskin og regn, under den tro gartneres pleie og bærer i sin tid ædle kostelige frugter. — Du kjender den trofaste gartner og ved, hvem der er ment med det vilde, men nu fornyede og ædle frugttræ, og ved denne lignelse kjender du den naaberige fornyelses væsen, som den Helligaand virker i den hellige daab. Mennesket er af naturen en vild stamme, fuld af torne, der

kun kan bære sure, onde frugter. Den Helligaand er gartneren. Han ligejom tager en ædel kvist af det hellige livstræ Jesus Kristus og planter den ved daaben ind i mennesket; eller meget mere: han planter den Herre Kristus ind i vort hjerte og liv, saa at hele vort væsen nu er fornøjet og forædlet. Under Guds naades magt maa nu den ædle kvist vokse og tiltage, maa skyde blade og blomst og i hellige frugt aabenbare det guddommelige livs kraft, som den bærer i sig. Desværre bliver denne fornøiede, forædlede vækst ofte stanjet ved djævelens list. Ofte driver den gamle, vilde stamme igjen nye grene frem, og det nye livs hellige podestoff bliver næsten kvælt. Derfor gjælder det at affskære disse vilde grene, som er det gamles menneskes syndige lyst og begjæringer. Dette sker i daabens kraft ved daglig omvendelse. Da faar den ædle podestoff en vaffer vækst, saa den bliver et ædelt træ, som blomstrer deilig til Guds ære og menneskers vel.

— Junker Hans af Bernholmt fik en datter, som i daaben blev kaldet Beata Kristiana. Da prestens lykønskede forældrene, sagde han: „Nu er dette barn ved den hellige daab virkelig blevet en Beata Kristiana, det er: en salig kristenskoinde. Gud gibe nu naade til, at det om hendes stedse maa hede: altid den samme, nemlig, at hun maa blive i sin daabsnaade indtil enden!“ — Dette fortalte moderen til sin datter, da hun var nogle aar gammel, og det gjorde et mægtig indtryk paa hende. Da hun var kommen til skøls aar og alder, besluttede hun at tage disse ord: „altid den samme“ til sit valgprog forat have dem i sin erindring hele sin livstid. Hun gjorde det løfte, at hun ved Guds naade altid vilde være den samme under alle livets omvælinger. — Da hun kom til hofset og maatte udfaa meget af denne verdens imigrerier og allehaande forførelsens kunstgreb, skrev hun i sin dagbog:

„Altid den samme.

Du loffer, drager, vil forføre, jeg Jesus ene vil tilhøre.“

I hendes egtestand rakte den ene nød haanden til den anden; sygdom og forslagelse vekslede stadig. Da skrev hun:

„Altid den samme.

Om uveir over mig maa gaa, jeg frelst i Kristus dog skal staa.“

I krigens tid blev hendes egteskelle myrdet af en røverflokk, og hun pleiede at kalde sin enlige enkestand i denne sørgelige tid et stort hav af jammer, angst og elendighed. Men idet hun kom ihu sit løfte, skrev hun:

„Altid den samme.

Mit hoved saaret, kronen borte, haardt er vel min plage; hjertet ihgt i Kristus er, vil derfor ei forsjage.“

Da endelig dødens stund nærmede sig, og det blev hende jagt, at hun maatte vandre bort, sagde hun: „Seg bliver ved mit sprog:

„Altid den samme.

Om den grimme død mig bort fra verden river, Jesus lever; uforandret saa jeg bliver.“

Derpaa forfattede hun selv sin gravskrift, den lød: „Beata Kristiana, i Kristus altid den samme.

Om i grav jeg lagdes ned, og støvet end sit seier, Herrens var jeg, Herrens er jeg, evigt liv jeg eier.“

Lessons for the Sunday School.

THIRD YEAR.

30. Lesson.

THE SACRAMENT OF HOLY BAPTISM. IV.

ABC Class: 2, Cor. 5, 17: If any man be in Christ, he is a new creature.

Catechism Class: Same as above, and the Catechism's answer to the question: "What does such baptizing with water signify?"

Explanation Class: Same as above, Eph. 4, 22 (Qu. 545), and Eph. 4, 23, 24 (Qu. 549).

SUGGESTIONS.

What baptizing with water signifies.

— When the Israelites entered into Canaan, all the native kings were put to death by them, and their power was thus destroyed. For centuries after the invasion, however, remnants of the native tribes were found dwelling among their conquerors, not as the ruler of the latter, nor even as their equals, but as their slaves. And not until the reign of David were they entirely exterminated.—In like manner we, on entering into the kingdom of Faith, have, through the grace of our Baptism, conquered sin and destroyed its dominion. But certain remnants of it are yet found in us; these we must hold in subjection here; and when our David, Christ, shall commence his reign of glory, they shall be wholly destroyed.

— The old Adam must continually be put down and out. If he is let in as a suppliant, he remains as a tyrant. The Arabs have a fine fable of a miller, who one day was startled by a camel's nose thrust in at the window of the room where he was sleeping. "It is very cold outside," said the camel; "I only want to get my nose in." The nose was let in, then the neck, and finally the whole body. Presently the miller began to be inconvenienced by the ungainly companion he had got in a room certainly not big enough for both. "If you are inconvenienced, you may

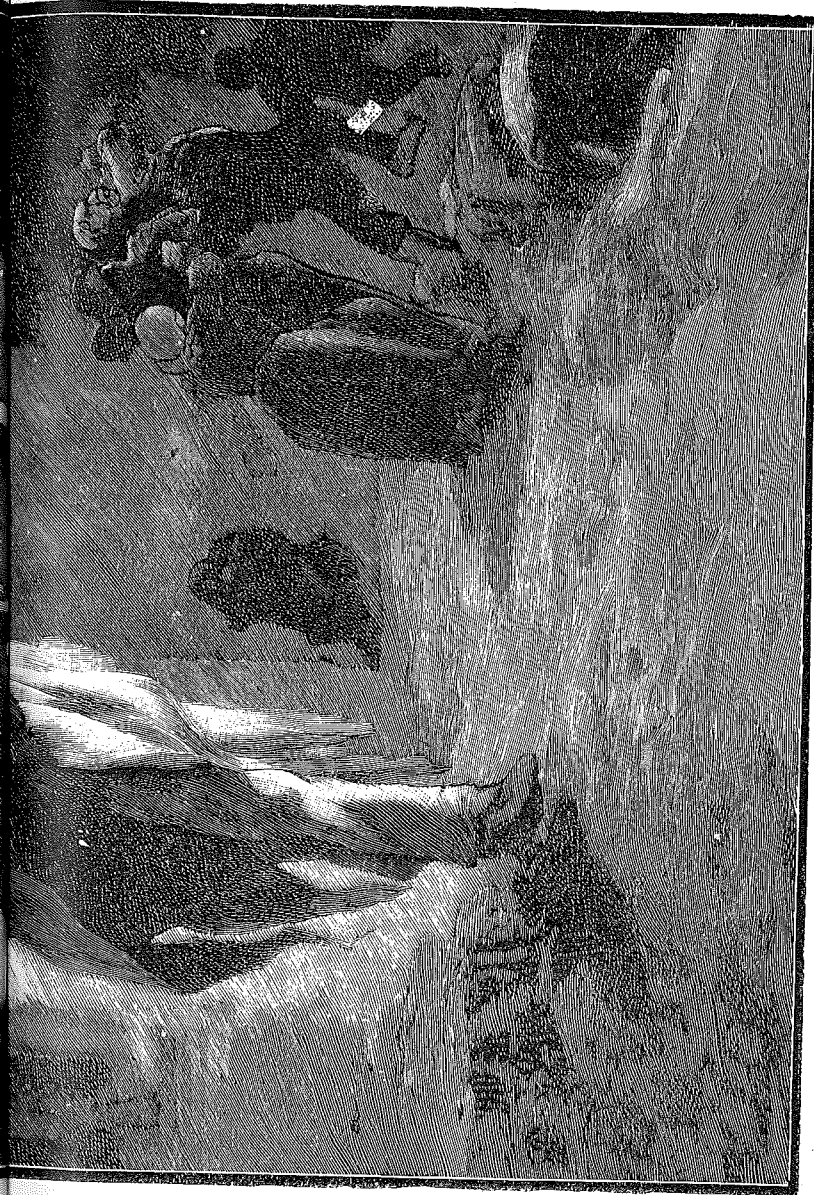
leave," said the camel; "as for myself I shall stay where I am."

— "Burn the bridge behind you," was the command of a general once, when his soldiers had fled over a bridge beneath which a deep and swift river flowed. Then he pointed to the foe. "Yonder," he said, "is the enemy; behind you is death; there is no retreat; you must either conquer or die."—This is good advice to us who in Baptism have sworn fealty to Christ, "Burn the bridge behind you! Do something to break entirely with the sinful past. Do something definite; commit yourself in some way; so that others may know, and you may leave no way of retreat open."

— Of Dr. M. Ratzemberger, the court-physician of the Elector John of Saxony, and an intimate friend of Luther, the following traits are given in his biography: "He was a man who earnestly loved God's Word, and never tired of hearing, reading, or discussing it. When he arose in the morning, he would immediately take down the Bible, and read a chapter of it together with Luther's explanation. His medical books, such as the works of Hippocrates and Galenus, were left unopened till later in the day. It was also a constant habit of his to talk with his visitors on the subject of religion, and especially to point out to them any passage in Scripture which particularly had engaged his attention. Naturally many people were surprised, that he, a physician, should be so profoundly interested in matters of religion; but to those who expressed to him their surprise in this respect, he gave this answer, "I have not been baptized unto Hippocrates or Galenus, nor will they be of any aid to me when I am to die. They are of service to me and others in this life; but something more and higher is necessary, if we are to attain unto life eternal. And I have a call from on high to do what little I may to promote the spread of religion; for in Baptism I have promised my Lord to be faithful in serving his cause."

— Let us not think lightly of the promise we gave at Baptism and repeated at our confirmation! A certain young man loved God's Word while he was receiving the instruction preparatory to confirmation. But soon after this solemn act he began to lust after this world and its hollow pleasures, and at last entirely forgot his baptismal covenant. After a few years he was stricken with a fatal disease and placed in a hospital far from home. Then his conscience awoke and commenced to heap reproaches upon him because of his faithlessness, until he cried out in bitter remorse, "Oh, I have acted just like the raven of Noah: when it had found the carrion, it forgot all about the ark! Thus have I glutted myself with the low vices of the world and have forgotten the Church of Christ, in which I was baptized and confirmed. Woe unto me! when the believers reach the beautiful mountains of God, I shall be left down in the dark deep!"

Et Spejlsednr.

Den gamle raringen.

(Fortættelse.)

un havde allerede været enke i femten aar og sad ved sin mands død igjen med en femaarsgammel søn uden nogen støtte i denne verden. Hvor banstelig havde det derfor ikke ofte faldt hende at forsørge sit barn! Dog havde de aldrig lidt nogen nød; hun havde endog kunnet holde sin søn paa en god skole, og lærerne havde været særdeles vel tilfreds med ham; han var gang paa gang kommet hjem med stidsbelønninger. Senere var gutten sat i lære hos en snedker, hos hvem han nu var udlært, og i den sidste tid havde han været en af de dygtigste arbejdere paa samme mesters snedkerverksted. Han havde nu en ganske god fortjeneste og madam Leboa — hun havde allerede for lang tid siden sagt, hvad hun hedte — behøvede ikke længere at ødelægge sine øine med sin søm; hun arbejdede dog fremdeles slittig, om end ikke som i gamle dage; hun vilde saa nødig falde til byrde for sin søn.

Da hun fortalte dette, nikkede gamle Karlét bifaldende med hovedet, men kunde dog ikke lade være at komme med nogle ord om, at naar en mor saa længe havde arbejdet for sin søn, saa kunde hun godt i den alder, hun nu var, lade ham forsyge sig. Madam Leboa forstod sig som svar derpaa, at denne mening havde ogsaa Johan; men saa længe hun kunde arbejde, vilde hun alligevel ikke være til byrde for nogen.

Enden paa det hele blev, at madam Leboa leiede begge værelser, og otte dage senere flyttede hun ind med sin 21aarsgammel søn.

24. kapitel.

En gammel bekendt.

En aften bankede nogen paa gadedøren hos far Karlét. Ella gik ud for at se, hvem det var. Udenfor stod en mand, som i en klynkende tone spurgte: „Gode jomfru, har De ikke en almisse at give en fattig rejsende?“

Der gik ligesom en bæben igjennem pigen, idet hun hørte den fremmede stemme, og da hun fik se hans ansigt i lyskjeret, udstødte

hun et saa hjerteskjærende skrig, at det kunde høres over hele huset. I næste øieblik kom Karlét og den unge Leboa forskrækket strygende ud. Ella kastede sig skjælvende i gamle Karléts arme, klamred sig ind til ham for ligesom at søge beskyttelse og raabte, idet hun med forstyrret mine pegte paa tiggeren:

„Det er ham! Det er ham!“

Karlét gik lige hen til den fremmede og betragtede ham nøie; ogsaa han opdagede straks, hvem det var. Hans øine lynede af vrede, og Ella havde ikke seet ham saa heftig, siden dengang han frelst hende fra de uslykkelige skolebørn. Rasende greb han tiggeren i skuldrene og raabte:

„Hvad er det, De har gjort hende? Sig det øieblikkelig, — eller slaar jeg Dem til jorden!“

„Jeg har ikke gjort hende det mindste! Det er sandt — De kan gjerne tro mig“, svarte tiggeren forskrækket. „Jeg bare bad om en almisse, og saa fattede hun pludselig i et forfærdeligt skrig. Jeg kan ikke selv forstaa det; jeg gjorde hende ikke det mindste ondt. Men slip mig nu!“

„De har altsaa ikke kjendt hende igjen, elendige menneske? Da har hun bedre hukommelse end Dem. Det stakkars barn mindes Dem altfor godt; hun har ikke kunnet glemme alle de lidelser, De har bragt hende. Ogsaa jeg kjendte Dem straks, skjønt jeg ikke har seet Dem før mere end en eneste gang i mit liv. Men se nu til at passe dig! Og vé dig hvis du atter kommer i Ellas nærhed!“

„Ella!“ udbrød tiggeren forbausset og vilde flygte; men den unge pige havde nu gjenvundet fatningen, og da hun følte sig tryk i far Karléts nærværelse traadte hun iveien for ham og standsede ham. Hendes haand skjalb vistnok, da hun berørte den uslykkelige arm, men hun holdt ham dog fast og sagde:

„Jeg blev saa bange, da jeg kjendte dig, Stærp! Det var, som om jeg skulde være løbet fra dig, og som du pludselig atter havde faaet mig i din magt. Men det var taabeligt af mig. Jeg kan se, hvor usjelt det maa være for dig, og tilgiver dig af hjertet alt det onde, du engang har gjort mig. Men kom ind og saa lidt mad og et glas vin.“

Lidt senere kom ogsaa madam Leboa ind for at se, hvad der var paa færde. Forskrækket vilde hun atter gaa igjen.

„Hvorledes kan I finde paa at trække et

saadant menneske ind i huset", hvissede hun til sin søn, „han ser ud, som om han kunde ville myrde os allesammen.“

„Du behøver ikke at være forfækket, mor“, svarte Johan, „den stakkars mand har bare en arm og er lam; vi behøver ikke at være ræd for ham. Desuden er jo jeg her og kan beskytte dig, og gamle Karlet er heller ikke saa lidet sterk.“

Ellas venlige indbydelse havde bragt Starp til beskjæmmet at slaa øinene ned for det barn, som han engang havde mishandlet og frarøvet hendes fædrenearv. Han maatte tænke paa, med hvilket raseri han hin nat havde ledt efter hende, og hvorledes han i sin forbitrelse havde svoret at hevne sig, og nu stod dette barn, som han havde villet gjøre til en dverginde, foran ham stor og fri og dapper, omgivet af venner og beskyttere. Og hvad var der samtidig blevet af ham den listige skurk, der med sin snebighed endog havde narret sine tro kamerater? Som en fattig og syg krøbling maatte han gaa omkring og tigge og leve af folks barmhertighed. Disse tanker overvældede den engang saa kjæmpesterke mand. Et dybt suk trængte sig frem af hans bryst, og halv afmægtig sank han om. Ella ilede ham straks tilhjælp.

„Kom far Karlet og hjælp mig“, bad hun, „manden er syg.“

Stjont Karlet syntes at have liden lyst dertil, kunde han ikke godt sige nei. Med Johans hjælp fik han løftet Starp op og lagt ham paa en bænk, mens Ella skyndte sig at faa fat i noget styrkende vin. Hun havde aldeles glemt sin frygt og tænkte bare paa, hvorledes hun skulde kunne hjælpe den arme stakkar. Da Starp havde ført den styrkende drikk til sine læber og atter faaet lidt mere kræfter, betragtede han med et underligt blik den venlige, medlidende pige. Hende var det altsaa, han for en række aar siden havde udsæet til offer for sine egenlystige planer! Han følte en bæven i sit indre; han bøjede hovedet mod brystet og græd.

Et kvarters tid senere sad Starp ved bordet mellem far Karlet og Ella og spiste af de simple retter, som Ella havde at byde. Da han havde stillet sin hunger, begyndte han at fortælle sin historie. Mens Ella og hendes pleiefar i alle disse aar stadig var gaaet frem i velstand og i lykke, var det stadig gaaet mere og mere tilbage for ham. Med de efterladenskaber efter Ellas mor, som

han havde tilkranet sig, havde han reist om paa forskjellige steder og søgt at tjene penge; men det havde ikke villet gaa videre rart for ham, og tilsidst blev hans stilling saa daarlig, at han havde maatte sælge sin bod og blive hajads ved et cirkus. En hest, som han ved et uforsigtigt slag havde tirret, kastede ham en aften til marken midt under en forestilling; forslaaet og døden nær blev han slæbt afsted under hestebenene. Han havde lang tid svævet mellem liv og død, og det var først efter flere maaneders forløb, at han kunde forlade sygehuset. Men hvorledes var ikke i denne tid den tidligere saa kraftige og smidige mand bleven forandret! den ene arm havde man maattet sætte af, hans legemskraft var brudt, og han kunde ikke længere tjene sit brød. Senere havde han vandret om som tigger fra by til by, og vilde kanke engang komme til at dø som en hund paa landeveien, uden at et eneste menneske sørgede over ham.

Først sent paa aftenen forlod den ulukkkelige mand far Karlets bolig. Bedrøvet fulgte Ella ham ud. Da han gik nedad gadedrappen, vendte han sig endnu engang om, greb nglende Ellas haand og mumlede:

„Gud velsigne dig.“

Siden den tid var Starp ikke saa sjelden gjeft ved far Karlets bord. En aften kom der bud fra sygehuset om, at den unge pige maatte komme derbort; der var en syg, som endelig vilde tale med hende. Hun skyndte sig straks derhen og vaagede hele natten trofast ved den gamle kunstsnytters leie, indtil han om morgenen drog sit sidste suk. Hvilket lys havde ikke Ella kastet over hans liv! Under besøgene i gamle Karlets hjem havde han faaet høre om ham, som var kommen ned til jorden for at gjøre syndere salige; lignelserne om den forlorne søn og det tabte faar havde lydt som himmelsk musik for den gamle synders søn, han havde ved Guds aands veiledning lært at bringe sine synder hen paa det Guds lam, som bærer verdens synd. Og mens Ella sad ved hans seng den sidste nat, læste hun for ham trøstens ord af den hellige bibelbog, der bragte hans hjerte til at banke af glæde med døden for øinene. Han havde fundet sin frelser; i himmeriges sale havde der lydt jubelsang over ham, en synder som var kommen til ombendelse, og frigjort og lykkelig spang hans sjæl sig op til sin himmelske ven.

(Fortsættes.)

Et spøgelsesdyr.

[Se billedet.]

Et er ikke vanskeligt at forslaa billedet; der behøves ingen lange forklaringer til det. Et ungt menneske har klædt sig ud som et kjæmpemæssigt æsel og skræmmer en høstafteu husets folk, som uden at ane nogen fare vil gaa ind. Det ser ud til, at hans hensigt er lykkes overmaade godt; thi de styrter alle afsted i vild flugt. De har ikke kunnet forklare sig synet og mener vel ialfald i siebliffet, at det er et overnaturligt væsen, de har seet.

Det er et morsomt billede. Ikke sandt! Og dog er det baade stygt og farligt at skræmme sine medmennesker paa saadan maade. Det kan saa altfor let have sørgelige følger. Det er mere end én gang hændt, at man er bleven syg af skræk, ja det er endog muligt at miste forstanden af rædsel. Derfor burde man være meget forsigtig med at skræmme eller rettere saat lade det aldeles være. Især maa man passe sig for at skræmme børn enten paa den ene eller anden maade. Det trænges, at man minder derom; thi der hersker stor tankeløshed i saa henjænde. Det er ikke alene børn, som indbyrdes finder paa at skræmme hverandre; men ogsaa voksne er uforstandige nok dertil; de mener som regel ikke noget ondt med det; de vil bare saa sig lidt moro og en god latter; men det kan blive en farlig moro.

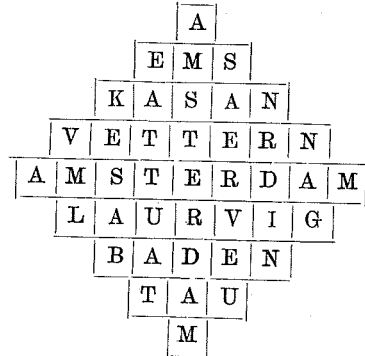
En forstandig kat.

En engelsk familie i Indien sad en regnfuld aften hyggelig sammen inde i stuen og drak the. En af de tilstedeværende læste en meget interessant fortælling, som alle spændt lyttede til.

Da hoppede pludselig en kat, som familiefaderen var svært glad i, op paa hans knæ og begyndte at miaue høit. Den gamle herre klappede og kjælte dyret, som han plejede; men katten fortsatte at miaue i en stadig mere og mere ynkelig tone. Tilfældigt raabte manden paa en af tjenerne og bad ham tage katten ud af værelset. Men da katten forstod dette hoppede den ned paa gulvet igjen og begyndte at klore sin herres fødder. Manden syntes nu, at den blev altfor brydsom og bøiede sig ned for at jage den væk. Men da opdager han lige ved sin stol en lidet, men overordentlig giftig slange. Nu forstod han alt. Det giftige tryk blev snart dræbt, og da holdt katten straks op at miaue. Men havde familien før været glad i sin kattepus, saa var de det jelsfølgelig dobbelt saa meget fra denne stund.

Løsnings paa gaader i nr. 29

1. Diamantgaaden:

2. Skulte dyr. 1. Due, — rype.
2. Kalv, — sei.

3. Talgaaden: Holmestrand.

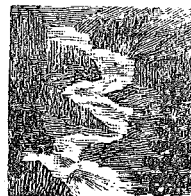
Billedgaade.

10
r

D

1
m

d

t